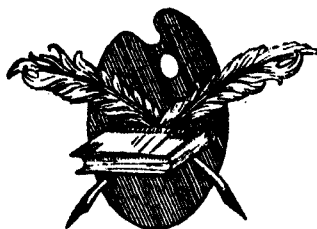

REVISTA D'OLOT

Donatiu de l'Ajuntament

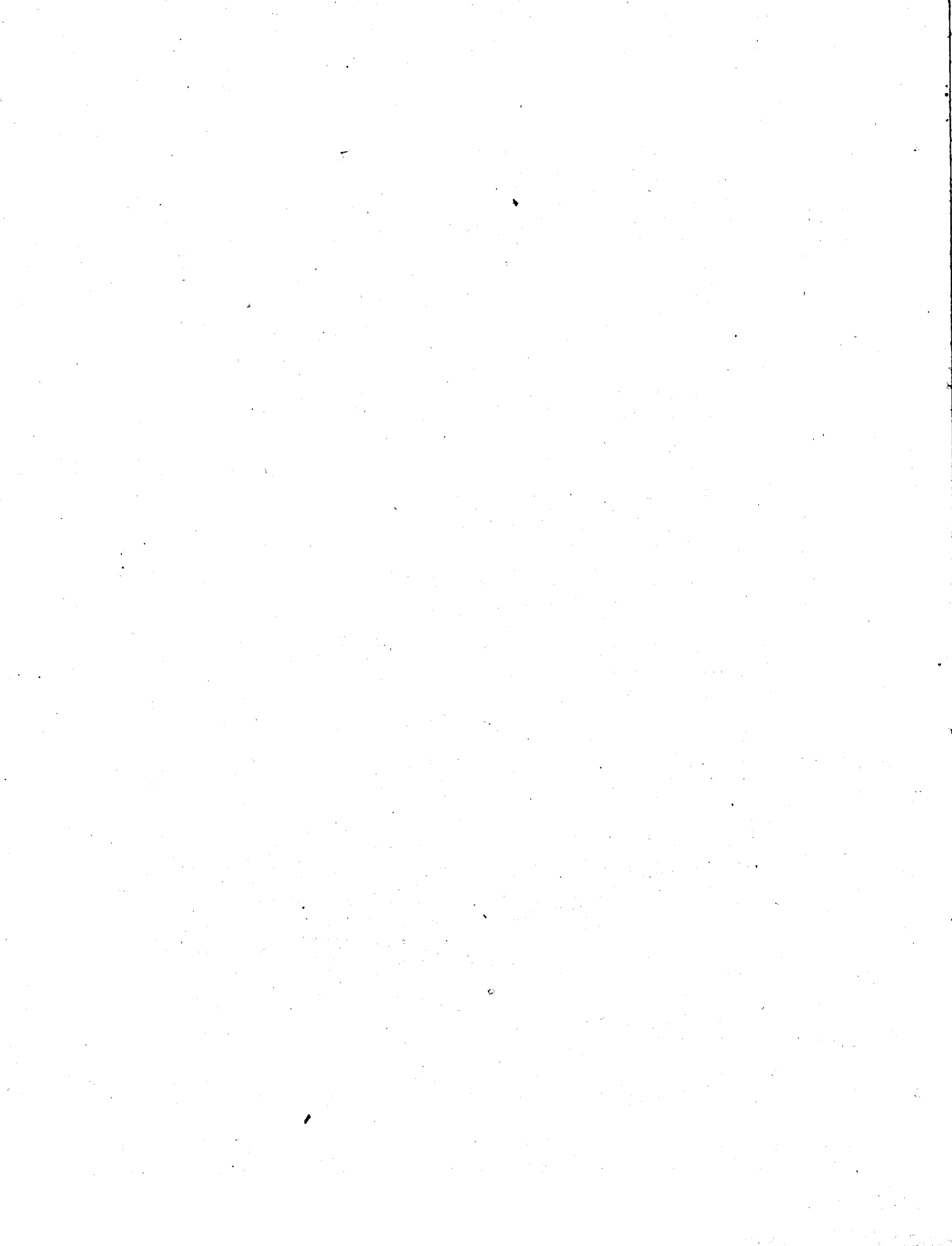

SUMARI

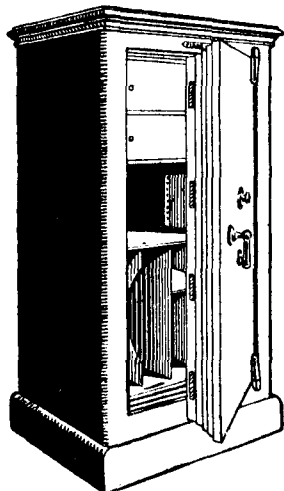
Pàgines Antològiques: Pau Estorch i Siqués.—Notes sobre prehistòria de la comarca olotina, Josep M.ª Basil i Matas.—Ignasi Mallol, J. M. Mir Mas de Xexàs.—Scherzo, Francesc Xavier Riera.—Dibuixos de J. F. Ràfols, Rafael Benet.—Belles activitats.—El Gorg, Salvador Albert.—Sonets de Shakespeare, Trad. de Carme Montoriol Puig.—Cançoneta de Març, R. Blas i Rabassa.—Voldria morir, Manuel Valdeperes, Trad.—Lletres Franceses, M. M. Solveig.—Orientacions del nostre humanisme, Conferència per Joan Estelrich.—Cròniques d'Art, M. V. Q. J. M. M. i Arnald de Gaycerem.—Llibres i Publicacions, Antoni Dot Arxé. — D'ací i d'allà. — SUPLEMENT ARTÍSTIC: Dibuix de J. F. Ràfols. — Escola Olotina: Oli de J. M. Mir Mas de Xexàs.

ANY III - NUM. 27.

MARÇ 1928

CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITE M MIR BARNA

LA DONA CATALANA

LA REVISTA QUE ES TROBA A TOTES
LES LLARS CATALANES

Modes, informacions gràfiques, literàries,
dibuixos per a brodats i labors, música
catalana, novel·les, etc., etc.

Continuament, interessants Concursos

PARES, GERMANS,
PROMESOS

RECOMANEU SEMPRE: LA DONA CATALANA

Surt els Divendres 30 Cèntims

MODERN HOTEL SANT ESTEVE
d'Anna Bretcha
Sant Rafel, 10 (Teléfon, n.º 6) OLOT

Montat amb confort
Calefacció central
Cambres de banys
Aigua corrent i timbres
eléctrics a totes les
:-:- habitacions :-:-
Dormitoris ben aire-
jats i llum de l'exterior
Cuina de primer ordre
Menjadors en la
:-:- planta baixa :-:-

COBERTS I PENSIO A PREUS MOLT LIMITATS

—= Situat en el lloc més cèntric de la ciutat =—

**Demaneu arreu
el Sabó Marca**

LA PICADORA

Es el preferit entre tots pel
seu rendiment i economia

**XOCOLATA
CARRERAS**

O L O T

Casa fundada en 1790

Vidrieria RIGALT

Vitralls d'art, Miralls de tota mena.
Projectes i pressupostos.

Casanova, 32

BARCELONA

**ESTAMPES PER A
PRIMERA COMUNIO**

— A L A —

IMPREMTA AUBERT

Superior, 35 - Nou de Sant Antoni, 7

O L O T

PRIMAVERA - ESTIU

PIERA

SASTRE

REBUDES LES NOVETATS

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIO MENSUAL IL·LUSTRADA

Any III	OLOT, Març de 1928	Núm. XXVII.
SUBSCRIPCIÓ: Olot 3 ⁵⁰ pts. semestre Espanya . . . . 7 pessetes l'any Estranger . . . . 9 » » Número solt . . . . 60 cèntims		REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Passeig de Blay, núm. 12, 1er. pis No es retornen els originals.

PÀGINES ANTOLÒGIQUES

PAU ESTORCH I SIQUÉS

Avui publiquem una mostra de l'obra del Tamboriner del Fluvià, la qual fou ja criticada en aquestes pàgines, fa un parell d'anys, pel nostre col·laborador Joan de Garganta.

IMPROVISACIÓ (1)

*O ministres! baldament
Que imitassen en un tot,
Lo que fa lo Ajuntament
D'un trist poble com Olot!
Si seguísseu sa divisa
Fòra rica la Nació;
Los qu'entran, ab tripa llisa,
Los que surten, prims com jo.*

OLOT (FRAGMENT)

*Tot just apunta lo mes tan alegre
En que las parras, ab sa grossa fulla
Los fruyts hermosos amagar no poden
Que d'ellas penjan.
Semblan las planas, los tussols y feixas
Terras nevadas quel fajol colora:
Y las abellas tot gronxantse xuclan
Sa flor melosa.*

*Véuse en la Vila gran remenadissa...
Tothom s'agita: los carrers i plassas
Se converteixen en boscos frondosos..
Sembla un judici.
Penjan aranyas de paper y vidres
Entre los arbres que ab lo vent bellugan
Salons de dansa las placetas semblan,
D'òpticas vistas.
De sa patrona s'acosta lo dia;
Ferli un obsequi tot vehí's proposa:
Ah! tots rebèren de Vos una gràcia,
VERGE DEL TURA.*

*Repich alegre del metall sonoro,
Ricas completas, famosa gallarda...
Diuhen al poble que de sa Patrona
Es la vigilia.
Mil geroglífics en las cantonadas
Mostran lo titol que quiscú li dóna:
Janua coeli uns senyalan i altres
Foederis arca.*

(1) Essent lo A. individuo del Ajuntament de sa patria en 1854, y habent ringut ordre superior de ser rellerat, fòren cridats de bon mati tots los que formaban lo Ajuntament, y no sels permeté surtir de la casa de la Vila afins que se verificá lo rellero que fou á las dos de la tarde. Los individuos del Ajuntament entrant habian ja dinat y los sortints, ansiaban vivament ferho. Luego de verificat lo cambi lo A. se atsi y digué en alta veu eixas quartetas, y marxá depressa á dinar.

*De gent de fora rebullen las plassas:
De Vich, Figueras, de l'alta montanya;
De Barcelona no pochs també n' pujan
Per exàltarla.*

*Solemne ofici celebra la Iglesia
En lo sèu temple daurat, admirable,
Y un panegírich sòn poder ensalsa
Desde la trona.*

*Després del culto venen las balladas;
Dansas antigues, contrapàs, sardanas...
L'àliga balla, los gegants y nanos...
Fins la mulassa.*

*Cap à la vetlla, selecta comparsa
De ricas donas, bonas menestralas,
Ab llurs esposos, germans, currutacos...
Van a la plassa.*

*Fan per la Vila un passant alegre
Seguits dels músichs y criats ab atxas:
Brillan adornos, vestits, pedreria...
Fins en las vellas.*

*Castells de llamas à sòn pas en llansan
Fuets, carretillas... que pujan al-layre,
Y ab colors varios quant amunt arriban
Fan lluminarias.*

*Cap a la plassa va la gran currua:
Ja sonan trompas, clarinets, tarotas:
Saltan y ballan afins las criadas
Que es una gloria.*

*Abans que apunte l'endemà l'aurora
Cent martells pican al voltant de plassa.
Bella corrida la tal fressa anuncia,
Gatsara y risa.*

*Córren les bestias, y gratan a terra:
Lleugers toreros burlan sa bravura:
Y flochs arrancan que las feras portan
Entre las banyas.*

*Los poderosos, amants de la broma,
Premian al jove que arranca la prenda
Perque la porte à qui sas entranyas
Ab amor lliga.*

*No s' vèhuen tripas de caballs inútils,
Ni la sanch corre, qu'es malaguanyada;
Quant los toreros atrapats se vèhuen,
Tantost s'amagan.*

*La gran feresa que lberia tolera
De buscar glorias y plers entre banyas,
Olot detesta: sols ama bullícia
Que à ningú danje.*

*Passan las festas com llampech alegre:
Res té que ferhi nunca la justicia:
En punyals, pedras, ni tansols punyadas
Ningú hi somia.*

*L'endemà alegres fan la tornaboda:
Durant nou dias a la Verge pregan:
Contant la broma de aquellas diadas
Marxan los hostes.*

De LO TAMBORINER DEL FLUVIÀ.—POESIAS DE D. PAU ESTORCH Y SIQUES.—2.ª edició. Barcelona 1859.

Hem conservat rigorosament l'ortografia, lèxic, puntuació i sintaxi originals.

NOTES SOBRE PREHISTÒRIA DE LA COMARCA OLOTINA

PLUS ULTRA

En el segle passat, els historiadors La Fuente, A. del Villar, M. Colmeiro i altres, creieren cosa inútil intentar esbargir les nuvolades que embolcaven la història anterior a la invasió i conquesta dels romans. Però, mercès als treballs dels preclars hispanistes Fernández Guerra, Hübner, Pare Fita, Rada i Delgado i altres, s'esvaeixen aquelles nuvolades, reconstituïnt bona part de tot ço que constituï la manera d'ésser moral i material de les primeres poblacions ibèriques, faltant solament a alguns dels seus creadors, com digué Max Muller, un *cert atreviment científic*, per a poder millor progressar en el camí de les recerques.

Per haver-se dedicat els distingits compatricis Bolós, Paluzie, Saderra, Montsalvatje, Mossèn Gelabert i altres, solament a les exploracions històriques a comptar de la Reconquesta, fou la causa que impulsà a l'autor a espigolar en el vast camp de l'antigor, a fi d'intentar formar un petit assaig o esquema de prehistòria de la comarca olotina, suplint la falta de profunds coneixements i manca de mitjans d'investigació, amb la resolució i forta voluntat d'entusiasta *amateur*, confiant que, després, vindran més experts investigadors a esmenar les errors que puguin contenir, i aixamplar aventatjosament les «Notes» que en els següents articles exposaré a la consideració dels estimats llegidors de REVISTA D'OLOR, a la hospitalitat de la qual dec l'amable acolliment que es dispensa a aquest treball, convençut que contribuirà, amb el seu petit i humil concurs, a fer progressar la cultura olotina.

PLA DE BAS I EL SEU TERME

BAS. - *Territori.* - *BASO* en 958.

BAS, de la rel celta AS, expressiva de la idea de *font, origen, principi*, que, amb el prefix VALL, per la llei de contracció, ha esdevingut BAS.

Aquesta etimologia encaixa amb la manera d'ésser, geogràficament, de la vall de Bas, perquè tant en els llunyans segles en que embassava en llur sí el *Llac Negre*, (1), o de Bas, com després a l'ésser aquest dessecat, ha estat, sempre, dita Vall, la *font, principi* i *origen* del Fluvià, principal riu de la Comarca. És una etimologia acceptada pels filòlegs per a explicar els noms d'altres paratges consemblants, en terres de semblant fonètica, tals com ASSO, ESCONA, etc.

BAS. - *Sant Estere de.* - *OCULLO*, Itali, en 1215. - *ULL*, català, en 1017. - *SOLULLA*, en diferents escriptures antigues.

SOLIALOS, primitiu nom de fundació pels celtes, compost de la partícula SOL, que expressa *solei, solana, lloc asoleiat*, i del sufix IALOS, que en propi llenguatge cèltic significa *aclarida o desmuntada de bosc*, per tant SOLIALOS expressa *Aclarida del Solei*. Com es comprendrà, aquests IALOS venien a formar *ulls o cels oberts*, que el poble celta, primer pagès de l'Europa occidental, obrí en la gran i verge boscària que poblava tota Europa per instal·lar, en dites aclarides, les seves habitacions, corts i conreus. Això deu explicar el perquè els escriptors dels segles XII i XIII traduxeren els IALOS per *Oculos*, Itali, i *Ulls* o *Ull* en català.

Foren nombrosos els llocs, la toponímia dels quals tinava en IALOS, fundats pels celtes, tals com *Aballo-ialos*, aclarida dels pomers, *Cassano-ialos*, estassada d'alzines, *Muro-ialos*, la gran aclarida, etc., etc. Es deixa de relacionar els diminutius, variants i alteracions que sofríren alguns, per no fer llarg el present article. La seva fundació deu remontar del segle XIII al XI, abans de Crist.

MALLOL. - *MAYOLO* en 1362. - *MAYOL*, 1263.

MALIALOS, és el ver nom de fundació celta, format de la partícula MAL, altura, i IALOS, venint a expressar *Aclarida Alta*, per a estendre's a la part de solana que frontereja al seu Nord, la que, al present, es troba boscosa. En recórrer-la, s'hi veuen diferents runes, testimoni d'haver estat habitada en l'antigor per pagesos que conrearen el terreny, formant quintars, terres, de segur abandonades, al dessecar-se el Llac, per resultar les «del pla millors».

BALBS. - *Sant Miquel dels* - *BALBOS* en 958. - *DELS PESCADORS*, (Balbos).

Mentre perdurà l'Estany Negre, que fou dessecat pels Moros, sobre 750, fou dit llogaret una agrupació de senzills pescadors. El Cementir que es troba a la vista, a la margenada dreta, al baixar de l'Església, demostra que la gent que allí habitava era soterrada amb la major senzillesa i pobresa. A l'ésser dessecat el Llac per Cudella (Coll-de-llac) en el qual paratge encara s'observa riu avall, a la part esquerra, la terrçada arrancada a l'obrir el canal de desaignüe, el lloc dels Balbs anà deixant d'ésser poble de pescadors, puix ja en 858 sols quedava, en la part més fonda, un petit bassal, anomenat *Gorg Negre*, en els llinars de l'Església parroquial de Riudaura, i, en quedar abandonat, fou mudat en *Alou*, ço és: finca agrària, que devia estendre's pel Pla, que no pagava taia ni contribució, per ésser llur amo dels nou dominadors.

LA PINYA. - *PINEDA* en 982.

Nom degut al bosc de pins que, en algun temps, cobrí la serra anomenada de la Pinya, i en algunes altres parts

(1) Nom trobat en la Crònica de Puçades.

de la rodalia. Constituí, també, un *Alou*. La desaparició dels pins, en la conca de l'alt Fluvià, cridà l'atenció de l'autor, qui exposà la seva opinió sobre la mateixa, en un dels articles que publicà sobre Volcanisme local.

Posteriorment, a Dinamarca, succeí un cas igual, puix els geòlegs han descobert, en ses turbes, que, en finar l'època Quaternària, els boscos eren pinedes, les que, després, cediren al sol, a les alzines, i darrerament, aquestes, han fet lloc als faigs, tal volta, també, ocasionat per els vapors volcànics de l'alta Alemanya i voltants.

SERRA ROBORUM. - (Un dels llinars dels Balbs).

SERRA de la ROUREDA, junt al terme de Les Preses.

ALIGANO. - (Del propi llinar dels Balbs).

Nom celta, del paratge alt de la serra o muntanya on s'alça el lloc dels Balbs, part Occidental, provinent de ALISOS, altures, i CALM o GAIM, terra erma, prat, i per contracció el referit nom d'ALIGANO.

CABRERA.

Nom provinent, a l'igual que els seus derivats, del de la cabreta.

(Continuarà)

JOSEP M.ª BASIL I MATAS
Mèxic

ESCOLA OLOTINA

IGNASI MALLOL

Amb tot i que hi ha algun concepte oposat, segons sembla, amb la meua manera d'albirar l'Escola Olotina, el meu criteri persisteix igual. Per mi, l'Escola d'Olot no és altra que la influència de mestratges que, amb llibertat de tendències i sistemes, s'han introduït en la moderna pintura catalana, davant del paisatge olotí. Ignasi Mallol, el pintor transparent, sembla que també ho ha vist així, segons se'n desprèn d'una entrevista que li feu En Joan Gols, publicada a «La Nau» i reproduïda en aquestes planes de la REVISTA D'OLOT.

Molt natural, doncs, que la seva plàcida i subtil pintura sigui estudiada en aquesta tan discutida secció. Amb En Mallol, però, contem amb el seu benaplàcid.

La simplicitat i simpatia de caràcter, que adonen a la persona de l'amic Mallol, es trasllueixen magistralment en els colors de la seva paleta, sempre fresca i transparent.

Avui Ignasi Mallol ocupa un lloc d'honor en la pintura catalana moderna i un dels principals sitials en la interpretació sincera del paisatge olotí.

El pintor dels horitzons baixos i dels celatges emboirats de molsa, sap donar una simplicitat que té l'eloqüència de complement constructiu. La seva tècnica sembla fàcil i planera, al primer cop d'ull d'observador inexpert, però, davant d'una més sàvia intel·ligència, es traspua tota avilada de dificultats no tan accessibles com hom pot imaginar-se.

El mèrit del pintor enamorat d'Olot, i d'aquesta llum que no li fa mal a la vista, està precisament en aquesta uniformitat tan simple que tenen les seves teles mestres, amb tot i que l'artista no és espontani, sinó reflexiu. Heu's-ací la gran sorpresa que hom troba en la pintura d'En Mallol.

El pintor, tan espontani en les seves converses amicals, es torna estudiós i meditatiu davant dels objectes copsats, i els recull pausadament, calmosament, tot donant les pinzellades definitives als blancs de les teles que pinta. El resultat, llavors, entona, i es resolen els temes amb la més simple, simpàtica i subtil harmonia.

Per això, en la pintura d'En Mallol, es fa difícil d'endevinar tot un caràcter. I evidentment que hi és aquest caràcter, emplenat d'eloqüència i d'enteniment.

Grisor, frescor; assolellaments difumats; coloracions de camps gemats i de prades verdes; figures i cases d'agre camperol; núvols manyacs. Heu's-ací la síntesi d'aquesta pintura sincera d'en Mallol.

El sentiment i l'emoció del pintor, si voleu, es repeteixen en els temes. Més aquesta persistència invariable pot comparar-se amb un collar de perles totes iguals, però totes precioses, brillants i captivadores.

La coloració, que hom troba en els paisatges d'en Mallol, té un caire de realitat: és sincera, amable i vellutada; és encisadora i porta un doll de lírica i de veritat.

La terra olotina sembla intímar-se amb l'estimació més entusiasta i més adaptiva. I és que Ignasi Mallol l'estima, l'adora a la terra dels Vayredes i Bergues.

I, no contrastant, cap influència s'hi veu en la pintura d'aquest artista olotinitzat. Si bé és veritat que els holandesos l'han atret en afecte, no però aquests hi poden fer res davant els pinzells del pintor que tan l'han captivat.

Mallol, doncs, a més d'ésser un bon pintor i un notable mestre, és personal amb estil i tècnica.

A artista tan entusiasta, tan simpàtic, que tant sap apreciar les nostres coses olotines, nosaltres el farem, de tot cor, fill adoptiu d'Olot.

J. M. MIR MAS DE XEXÁS

SCHERZO

HOM sent temença, alguna vegada, a l'empaitar un tema de línia i contorns del qual han estat aparentment fixats, prenent una forma cada dia més dibuixada, més precisa, més definitiva.

Fins fa pocs anys a Catalunya es parlava solament de la música nostra, des de les nostres revistes i els nostres diaris, amb un alt sentit d'estimulació i beligerància, però, circumscribint-se gairebé estrictament al comentari més o menys elogiós dels elements executants i de l'obra executada. Avui, Catalunya compta amb un nucli important de publicacions musicals, representatives de tots els caires i de totes les directives de la música contemporània, algunes lligades encara, però altres absolutament lliures de la manyaga servitud al dring d'un enginyós mecenatge, graciosament en fallida, plenitud decadent d'unes forces invisibles, aparentment inviolables, que per temps han fet la llei—una llei arbitrària, crudel, inhumana,—anulant l'embranchida més coratjosa del talentós compositor que tenia la desgràcia de passar uns centímetres de la ratlla de mediocritat fixada pels dirigents oficials del nostre moviment musical, o intentaven cercar noves directives a la música catalana, per tal de que no quedés endarrerida respecte a altres de les nostres arts, les quals temps ha que viatgen per les capitals més cosmopolites, llevant-li al nostre compositor l'estigma punyent d'un ofici ensopit, pobrissó i auriolat de sacrificis.

Publicacions selectíssimes, amb una direcció sensible a totes les palpitations musicals del moment i amb un esperit ben obert a tots els corrents actuals del món, segueixen, ara, en llengua vernàcula, el ritme vigorós i accelerat del temps meravellós—presto agitato—de l'actual moviment editorial català: LA REVISTA MUSICAL, CATALANA, DICIONARI MUSICAL, DICIONARI DE LA MUSICA IL·LUSTRAT, REVISTA MUSICAL DE MUSICA SACRA, els magnífics porta-veus de centres i entitats corals, i les seccions musicals, independents de taquilla, d'algunes revistes—entre les quals escolliríem REVISTA DE CATALUNYA, LA NOVA REVISTA, CIUTAT i ART NOVELL—sumen de sobres les vibracions necessàries a aquest ritme vertiginós i abrivat.

Ara, que la mateixa velocitat del ritme, potser imprecisa, en algun moment, la línia melòdica del tema, dintre la qual, però, totes les cadències actuals hi són esplèndidament valoritzades i jugades, amistosament o rivalitzant, tant se val, però amb la passió i optimisme que es posa en tots els temes ben ritmats, palpitants, plens de vida.

Es a recés d'aquesta imprecisió benafactora, i d'aquest esclat de vida que enforteix actualment la nostra música, que ens permetem fixar-nos en la vista panoràmica, magnífica, grandiosa, imponent, que ens ofereix actualment la música catalana, per l'expansió i prosperitat de la qual advoquem modestament des del lloc més humil d'aquest panorama.

Alguns comentaris crítics, que d'un temps ençà ens burgen l'orella, no s'avenen ben bé al nostre entendre—amb el sentit actual de la música a Catalunya, una música jove, gairebé adolescent, la discussió i guiatge de la qual demana, exigeix, inexcusablement, passar per el sedit equànim d'una crítica doblement independent i responsable.

La diferent posició d'alguns crítics musicals davant la magnitud de l'esforç que hem fet, amb característiques ben pròpies, per incorporar-nos al ritme de la vida musical europea, obeeix probablement a una diversa visió parcial d'aquest panorama, de dimensions inexhauribles. Hom ha blasmat amb una mitja rialla incoherent (futurista?), deix damunt dels llavis del llevat de la ironia, el «pitarrisme» musical vuitcentista—emfalagós i cançoner, segons ells, —otorgant apassionadament els seus sufragis als nostres compositors d'avantguarda. Per contra, altres han recolzat la seva posició crítica damunt del tresor folklòric, informador de les primeres directives i caracteritzacions de la nostra música, i la seva il·lusió—expansionament ingenu d'un sentit crític finament aguditzat—és de poguer-se-les haver amb les coratjoses incursions de l'estol de compositors—prenadíssims, per nosaltres—que a força d'esclats genials han conseguit inscriure uns noms ben catalans en les llistes dels músics més acreditats d'arreu del món.

La estridència combativa d'aquestes dues tendències de la crítica, corresponents a dues posicions extremes, s'és reviscolat un xic—no pas el que calia, ni com calia—amb motiu de la representació amb pocs dies de diferència, de dues obres musicals, dins un camp gairebé verge a la música i la llengua catalana, l'òpera. NERO I ACTE, de Joan Manén, estrenada a Karlsruhe, amb un èxit formidable de representacions, públic i crítica—cal llegir les crítiques del Karlsruhe Tageblatt, del Karlsruhe Zeitung, del Valsksfreund, això són crítiques—i LA PRINCESA MARGARIDA de Jaume Pahissa, amb una estrena modestament reeixida al nostre «Gran Teatro», de la qual la crítica s'ha ocupat per retreure-li, amb l'admiració i embadaliment d'una ingenuïtat estantissa, la incomprensió a nobles tentatives de ressorgiment. No ens podem pas estar d'esmentar les novíssimes produccions de Manuel Blancafort, EL RAPTE DE LES SABINES—que deu estar acabant—i EL MATI DE FESTA A PUIGRACIOS que no sap—és graciós de debó—si estrenarà a Barcelona o a París, i CANIGÓ del mestre Pahissa, de la qual el Diccionari de la música ens n'acaba d'oferir un tast exquisidíssim.

Lluny del temps en que, si el compositor català que es sentia amb un xic de força novella a les ales, no empenia forta volada per no tornar a posar mai més els peus a la terra nadiua, sucumbia a la llei de la mediocritat, l'estrena d'aquestes dues òperes en la llunyania cordial, però exigent, de diferents escenaris, ben distanciat i ben separat l'un de l'altre per l'afinada sensibilitat musical de dos auditoris diferentment educats, revela el virtuosisme tràgic d'aquests músics excel·lentíssims que han tingut l'heroisme de quedar-se a Catalunya, lluitant amb tota la passió i puresa de les seves forces juvenenques, i mostra amb la incontrestable plasticitat d'una nuesa esgarrifosa la nostra

incompleta educació musical que ens humilia i ens situa, col·lectivament inferiors, molt inferiors, a molts d'altres auditoris més intel·ligentment orientats.

Es aquest un aspecte de la crítica musical a Catalunya que caldria remarcar. «La nostra època té tota la solemnitat de la col·locació d'una primera pedra», ha dit Frederic Mompou, el més prestigiós i inquiet—una inquietud graciosament rebel—dels nostres músics d'avantguarda. Admetem-ho. Però aquesta primera pedra, després de quaranta anys de parlar del renaixement musical de Catalunya, seria, segurament, tan sol·lejadissa com les altres, si no es procurés consolidar la seva estabilitat i fixesa amb l'argamassa rediment de sòlida preparació. Aquesta preparació atany principalment al públic català, més aviat freturós de formes i realitzacions plàstiques, en el qual la generosa bergassada dels clàssics s'és admirablement perpetuada.

Es per això, de més a més, que aquest noble intent de formació integral que compta amb iniciatives tan notables com els recents cursos sobre la història de la música, el desenvolupament de la composició, l'audició explicada de sonates—cal remarcar aquí la tasca molèdica de Blanca Selva que han tingut a més a més la gentilesa d'oferir-nos un resum de LES SONATES DE BEETHOVEN publicat per l'Orfeó Català i la fundació Patxot—caldria impulsar-lo, que convindria consolidar i divulgar l'obra musical d'aquesta benemèrita Fundació, el generós mecenatge de la qual ha impulsat tota la música catalana del noucents, editar les obres publicades i incloure-les en els nostres programes de concerts, que caldria també que al costat de l'obra immensa altrament meritòria dels nostres orfeons de les cançons populars i obres corals harmonitzades sobre temes folklòrics, es nodrissin els programes de les nostres sales de concerts i de les nostres Associacions de Música, amb les millors aportacions en tots els gèneres de la producció musical europea, sense negligir les d'aquell estol de músics d'avantguarda que han donat a la nostra música aquesta empena originalíssima, una música catalana, que no sembla catalana, que no sembla nostra, i ho és.—aquest caire inèdit que la distingeix de les millors escoles musicals europees, tot i haver rebut del mateix aire regenerador de la música en general, al retrobar els valors del só en la impressionisme musical de Debussy, i les del ritme amb els russos, principalment Strawinsky, el deixeble més gran de Rimsky-Korsakow i potser fins i tot l'estilització picant de Ravel i Falla.

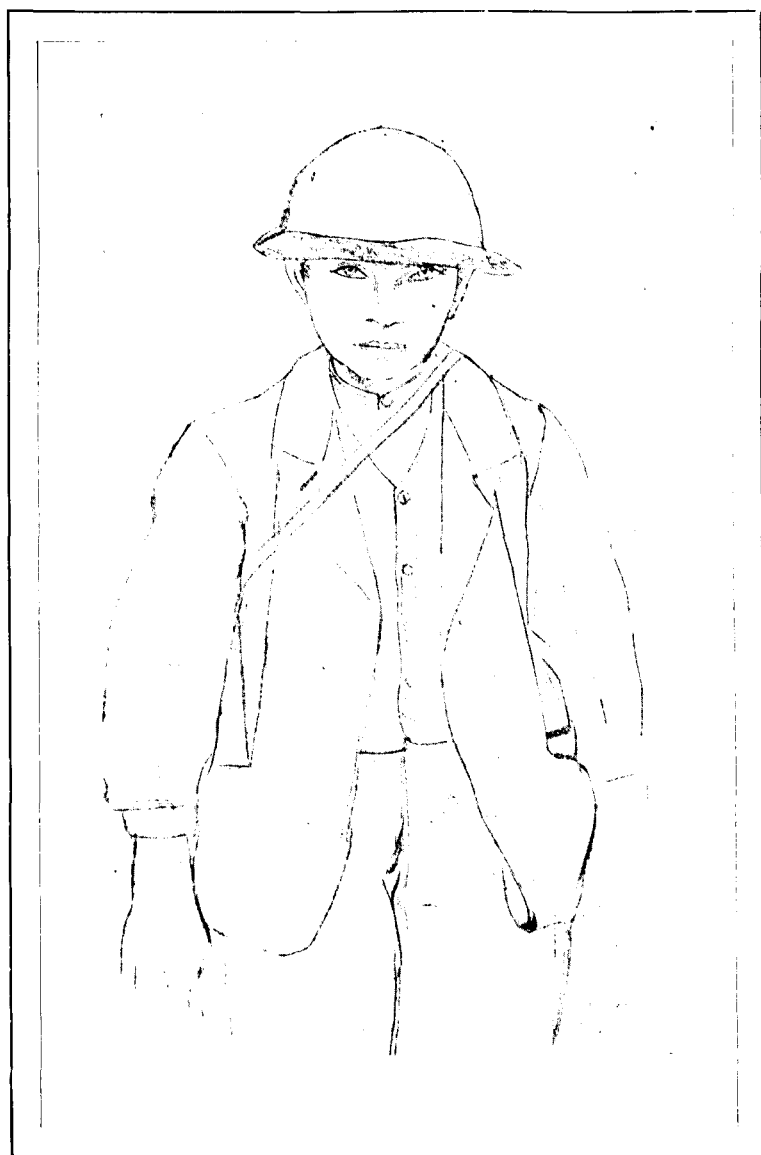
La disconformitat, doncs,—deixem-ho ben clar que existeix entre la nostra modestíssima opinió, i la molt valuosa d'algun dels comentaristes—els extrems, ja ho hem dit,—que exerceixen la crítica a Catalunya, prové de la diferent manera de reaccionar el nostre esperit davant el sentit que la nostra música representa actualment, per a Catalunya, a fóra de la nostra terra.

Però aquest sentit que algú ha volgut monopolitzar per els músics d'avantguarda, amb menyspreu dels altres sectors, la música dels quals han anomenat música de cançons i sardanes, oblidant que la música, com tot art, més que una satisfacció simplement cerebral, dóna una sensació directa adreçada a la sensibilitat, i que l'abstracció de la posició lírica del crític, equival a una protesta de la intel·ligència que pertorba l'acte receptiu de la sensació—nosaltres l'estendríem a totes les formes musicals sense excloure-ne cap, que si Frederic Mompou, Mamel Blancafort, Agustí Grau, Joaquim Grant, Robert Gerhard, han fet conèixer i respectar arreu del món una escola moderna catalana, el nostre Orfeó Català ha estat ungit pels simbòlics llorers de la Capella Sixtina, i la Cobla de La Bisbal ha dut a les grans sales de concert—és ben recent l'audició a la Sala Gaveau de París—el plany ardit i rebel de la tenora, europeitzant el prestigi dels nostres Millet, Morera, Nicolau, Garreta, Serra, Soler, Toldrà, Pascual, Català, i tants d'altres, que han fixat eternament amb sons els sentiments, aspiracions i suprema voluntat del poble.

Les tenores catalanes no són cap cleda que mantingui als nostres compositors isolats de la resta de compositors del món. Es molt natural que s'excel·leixi en els gèneres típics—davant dels quals s'han enternit eminents músics i crítics mundials—mentre assolim llocs d'honor en els gèneres de circulació universal. Cap competència inútil, doncs, cap rivalitat estèril; en tot cas asporament, emulació, i fins i tot una franca i noble combacitat, que lluita és senyal de vida,—i sobre tot una sòlida educació, a desgrat d'enginyoses tramoies i feixugues teoritzacions supeditant-ho tot al nom gloriós d'una Escola Catalana—recolzem les possibilitats d'error de la nostra lliure opinió en el criteri, entre molts d'altres, tan poc suspecte de nacionalisme d'Henry Berstein, l'il·lustre autor dramàtic francès que al final d'un banquet que li oferiren els intel·lectuals alemanys, digué: «Hom ha dit, hom ha escrit la frase següent: L'art no té pàtria. Vull fer constar que això és una de les més solemnes bestieses que els homes hagin inventat. No hi ha art sense pàtria»—capaç de resistir la comparació amb les escoles més cultes i acreditades d'arreu del món.

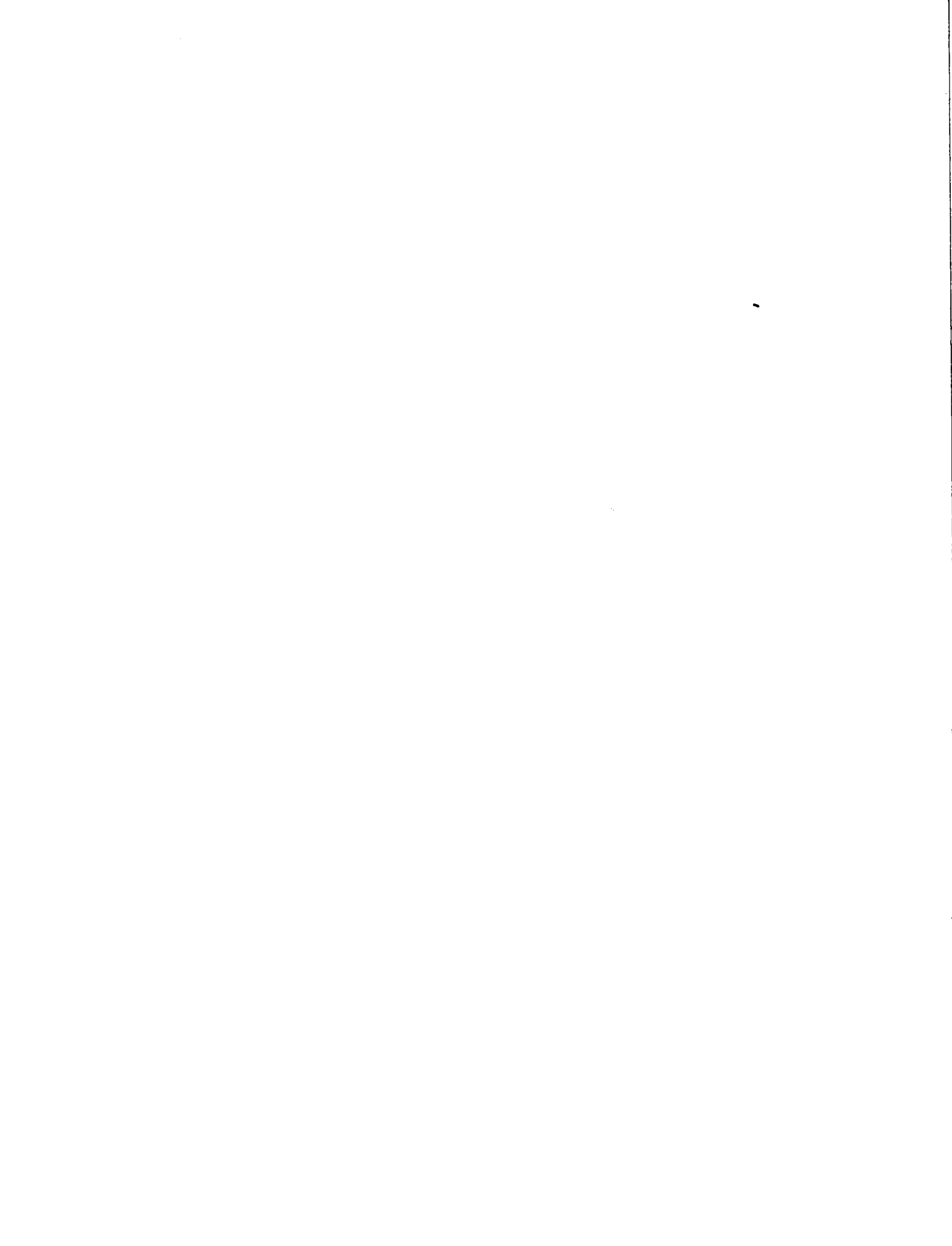
I ara un pizz cato final—no pas d'aquells finals inexhauribles d'algun dels nostres compositors que s'ho guarden tot per l'acabament—breu, simple, tal com acabarien aquest temps, en les seves admirables sonates, en Jaume Pahissa o l'Eduard Toldrà, per exemple, per evocar el record davant el panorama grandios i magnífic de la música nostrada, que comença a excel·lir en gèneres grans com l'òpera, d'un músic olotí conreudor d'aquest mateix gènere 100 anys enrera, Francesc Xavier Estorch i Xiqués, (1815-1842) llicenciat en lleis i filarmònic per afició; que malgrat les seves ocupacions i activitats alienes, i sense que estudiés harmonia i composició, auxiliat per cap professor, (a) va compondre l'òpera còmica espanyola en dos actes, LA MEJOR LA PEGA, i un acte i mig de l'òpera titulada GIUSEPPE RICARDO, llibre del seu germà Pau (Lo Tamboriner del Fluvià). Demés té compostes cinc simfonies a gran orquestra, una Missa de glòria a quatre veus i cors, dues Misses de requiem, Lamentacions,

(a) Segons Paluzie, Història d'Olot.

J. F. RÁFOLS:

DIBUIX

Rosaris i altres composicions religioses i infinitat de dances, cançons i himnes, les quals podran contenir defectes de tècnica, harmonia i composició fàcilment explicable, però no deixen d'ésser, ell i els altres, uns notables precursors en una època en que a l'Europa romàntica començaven d'apassionar tot just les embranzides wagnerianes, humanitzant els déus i les idees de la mitologia germànica, esborrant les fronteres que el separaven del món irreal i del món real, i a Catalunya s'iniciaven temorenques les primeres incursions en llengua catalana al voltant de l'Oda a la Pàtria de l'Aribau.

FRANCESC XAVIER RIERA

VALORS POSITIVS DE L'ART NOSTRE

DIBUIXOS DE J. F. RÀFOLS

UN dia parlant de l'arquitecte Josep F. Ràfols vaig escriure que la seva arquitectura era plena de tendresa. Avui parlant de l'altre aspecte d'En Ràfols, dels seus dibuixos, per ésser just hauré de dir que són els dibuixos de la bondat. Franci Jammes ha escrit de l'escultor *animalice* Pavie, que les seves «criatures» tendien a la imitació de Crist. Amb quantia més raó aquesta frase es pot aplicar als dibuixos d'En Ràfols.

Dibuixos austers, però plens de caritat. Ràfols és un germà de Fra Angèlic; tendre com ell i com ell mira els homes davall els reflexes d'una llum interior plena de gràcia, d'una llum interior davallada del Paradís.

Ràfols ha cristianitzat els traços aguts i tallants de Picasso, els ha donat una dolcesa nova— un nou encís, car Ràfols, és realment un primitiu, donant a aquest mot l'alt significat que té el significat d'home pur que encara no ha oblidat del tot la natura gairebé angèlica d'Adam, abans de pecar.

Jo no sé si els dibuixos de Ràfols són d'una qualitat tècnica superior; el que us puc dir és que el seu virtuosisme, com el de Fra Angèlic, és d'una ingenuïtat absoluta. La ficció de l'art ha estat superada sortosament en aquests dibuixos: humans, cristians, sensibles.

RAFAEL BENET

BELLES ACTIVITATS (1)

Sempre és plaent constatar les belles activitats dels homes. Sembla que actualment, pus, en l'ull del nostre lluit patral, una flama encesa que tot ho abranda i desbrossant els camins perduts obri per a l'esdevenidor noves vies i negudes. És clar que aquestes vies són, per ara i tant, purament literàries, però, d'aquest mot, una personalitat s'hi dibuixa i pren relleus i contorns la intel·ligència de tot un poble.

Aquest abraonament és com una mena de foc lentíssim però segur, i de tant en tant alguna gota encèn l'esperit d'un abnegat — tot ell ja matèria inflamable — i del seu foc interior en neix un elogi entusiasta pel llibre. Vet ací la bella activitat que ens plaent constatar.

Amb la conferència donada al Centre Obrer d'Olot pel nostre amic En J. M. Mir Mas de No els, el renomnat artista olotí ha paleat el seu amor al llibre i a la lectura. Va parlar d'«El llibre en la cultura social», i sobretot un estil simple hi ha una forga contundent que diu les coses tal com són i tal com les pensa. No hi ha certament grandiloqüència, però hi ha moltes veritats. I en aquestes veritats hi ha el màxim interès de la seva conferència.

Però encara, més que tot, el que cal remarcar és l'entusiasme i la fe amb que aquesta conferència que s'ha celebrat és escrita. És el mateix convenciment que dona aquesta forga a les seves paraules. És la xardor interior — la flama que li encèn l'esperit — que encomana alhora la seva mateixa fe i el seu mateix entusiasme.

De les dues posicions que adopten els homes davant els problemes de la cultura, entre la fredor científica i l'arborament entusiasta, potser aquest darrer, sinó és tan pràctic, almenys és més simpàtic. I per la massa, sempre en general rerassagada, aquests capdavanters, per dir-ho d'alguna manera, sempre tenen la virtut de cridar l'atenció d'aquell qui no és del tot indiferent, o d'aquell altre que sent ja una vaga inquietud, i els dos una hora o altra vindran al recer de la biblioteca.

Desitgem que aquestes flames no s'apaguin. Que il·luminin el llogarret, la vila i la ciutat. I que arreu sorgeixin homes com l'artista olotí que parlin del llibre amb fe, entusiasme i voluntat. Amb aquestes tres virtuts els pobles van a tot arreu, però cal que els llibres els facin de salvaconduete i de cèdula personal, que és, tot plegat, la seva cultura.

(1) De «LA VEU DE SABADELL»

*Es un gorg d'aigua atzurada
—clar mirall d'un gai sonor—
de nimfes constel·lada,
rutilant d'insectes d'or.
Hi venen estels d'ocells
a calmar llur sed ardent.
I les blanques flors novelles,
quan a alçâ el vol tornen elles,
sospiren d'anyorament.*

*Jo sé un gorg d'aigua callada
devora un fressós torrent.
A la bauma on és tancada
no hi entren ni el sol ni el vent.
Cap ala no l'ha torbada;
cap flor no s'ha enmirallada
en el seu cristall silent.
Jo sé un gorg d'aigua encantada
profundament.*

SALVADOR ALBERT

Dibuix de J. Farjas.

SONETS DE SHAKESPEARE

LXI

Is it thy will, thy image should keep open....

*¿Es ton voler, que ton imatge amada
em tingui els ulls oberts tota la nit?
¿Es ton desig, saber ma son trencada
i alimentà amb ton ombra el meu neguit?*

*¿Es l'esperit, que lluny de tu, així, envies
mes accions, tan sols, per espigar?
¿Cerques, potser, per a tes gelosies,
justificant en mos pecats i obrar?*

*No, ton amor, per bé que és gran, no és tanta:
és mon amor la que em té els ulls oberts;
ma gran amor, que així ma son espanta,
i en vetlla em vol, i amb els sentits desperts.*

*Et vetllo, sí, malgrat saber que tu
vetlles també, bé massa prop d'algú!*

Trad. de CARME MONTORIOL PUIG

(Del volum «Sonets de Shakespeare», pròxim a publicar-se)

CANÇONETA DE MARÇ

*Ametller florit,
vol de papallones;
el fred s'ha adormit
i tu te n'adones
i et fas un vestit.*

*L'oreig t'ha besat,
suau marinada.
A cada bes dat
molla de rosada
una flò ha esclatat.*

*I entre els arbres clars
Sant Josep venia:
l'infant duia al braç
i a cada nou pas
la terra floria.*

R. BLASI i RABASSA

CXXXII

Thine eyes I love, and they, as pitying me....

*Amo els teus ulls; i ells, de mi dolent-se,
sabent com tu desdenyes el cor meu,
de negre s'han vestit, i van planyent-se,
tot compadint, gentils, ma pena greu.*

*I, en veritat, les roses de l'aurora
tan dolçament no encèn el bes del sol,
ni el primé estel que el crepuscle colora
s'alça tan bell en son esplèndid vol.*

*Com s'obren en ta faç els ulls negrosos.
Oh! Deixa que també el teu cor ingrati
plori per mi! Si els ulls són tan formosos,
què no seria el cor també endolat?*

*I juraré, llavors, que en la negror
reposa i viu la llei de formosor.*

Trad. de CARME MONTORIOL PUIG

LLORENÇ STECCHETTI

VOLDRIA MORIR

*Dona, voldria jo morir-me honrat
pel teu càndid amor;
sabent-me un jorn per tu ben estimat
sens pesar ni dolor.*

*Voldria dar-te jo ma joventut,
—que poc ha de durar,—
dormir-me en el teu pit amb servitud
i mai més despertar...*

MANUEL VALLDEPERES, Trad.

LETTRES FRANÇAISES

ENRI MURGER—(1822-1861)

D'un pare porter i sastre, la seva mare li escollí ofici—escriptor—, fent-lo entrar de secretari de l'agent diplomàtic rus Comte de Tolstoi la principal missió del qual a París era la de tenir el ministre d'Instrucció Pública de Sant Petesburg al corrent de la literatura francesa.

Hom s'imaginarà la vida que duia, dient que es sentia feliç quan durant llargues setmanes disposava d'una mica de pa sec per entretenir les dents, Guanyava tan poc! La seva correspondència posa de relleu ço que tenen de punyent aquestes lluites; les de la vocació contra l'obstacle; les del talent contra la misèria.

El calvari el pujà sol. Els cirineus li vingueren cap al tard, com el raig de sol a Mossèn Cinto.

D'ençà de la publicació de les famoses i mai prou alabades *Scènes de la Vie de Bohème*, Murger tingué cada dia, amb rares excepcions, de què menjar.

La seva *bohèmia—precisa del mateix*—no té cap relació amb l'altre; la composta de bandolers i assassins, de la que novel·listes i dramaturgs s'han apoderat.

La seva *bohèmia* és encisadora, malgrat la dolça melangia que plana sobre certs capítols, i ha fet perdre el cap a més d'un *Rodolphe* i a més d'una *Mimi*.

Però ai! que la realitat no és tan bella, ni de bon tros!... Si el seu quadro ha romàs atraient és perquè Murger ens fa veure la *Vida Bohèmia* a través l'Arc de Sant Martí.

La realitat és crua.

Passar una nit a Montmartre és deliciós, però la història verídica de les víctimes de Montmartre deu ésser afrosa!

Un any abans de morir fou nomenat cavaller de la Legió d'Honor, i més tard el govern pagà el seu enterrament. Murger sortí de la Bohèmia per a entrar a la... tomba.

O glòria, sol dels morts!...

Murger no excel·leix com a poeta, però la història poètica retindrà el nom del seu recull de versos *Nuits d'hiver*, les proves del qual corregia quan la mort li arrancà la ploma de les mans.

En el cementiri de Montmartre, un marbre de l'escultor Millet perpetua la seva memòria...

ALFRED DE MUSSET—(1810-1857)

Musset no deu al romanticisme, que mai estimà, més que els seus rars defectes literaris; a l'època romàntica l'haver mancat la seva vocació d'home de teatre; i a les costums romàntiques l'haver tingut als vint-i-cinc anys el cor trossejat i la vida perduda.

Com que els seus contemporanis el xiularen, es dedicà a escriure peces per a ell tot sol, cansant-se'n ben aviat. La seva millor comèdia, *Un caprice*, data de l'any 1837. Tenia només 27 anys! Una carrera literària abandonada en plena joventut pot qualificar-se de carrera mancada.

Un cop mort, França s'ha donat compte que havia perdut un dels seus millors autors dramàtics. El diàleg d'en Musset no va tan lluny com el Marivaux en la coneixença del cor, però sembla tenir ales que se l'emporten al cel.

Aquest cel feu el període romàntic, un dels millors regals que mai hagi fet a cap escola literària: un geni com l'art dramàtic francès no n'ha conegut més que quatre en tres segles: Corneille, Molière, Racine i Marivaux.

El teatre d'en Musset és movimentat com el de Dumas, té l'estil del de Victor Hugo i les idees del de Vigny.

En els seus drames, és l'autor francès que més ha apropat la forma shakesperiana. En el fons de tota peça de Musset hi ha una finesa de pensament, que, per comptes de mostrar-se sense solta, glateix discretament com la sang sota la pell.

O les seves damisel·les! Camille, Rosette, Cécile, la princesa Elspeth, Carmosine... Quina diferència de les nines de fira de Victor Hugo!

Musset, en les seves obres plenes de gràcia i de fantasia, excel·leix pintant les més pures formes de l'amor, i la majoria de les seves heroines són clares com la llum del dia.

Ha estat nomenat el poeta de la joventut.

Si algun cop l'idea és contestable, la seva forma sempre és admirable. Els seus versos són una música deliciosa (*Les nuits*) i ningú com ell ha sabut mai expressar el dolor amb una tan punyent i sublim eloqüència.

ESCOLA OLOTINA

J. M. MIR MAS DE XENÀS: CLAPS DE SOL

COL·LECCIÓ: A. PIBERNAT

CORNEILLE, VICTOR HUGO-GUIMERÀ

En un esclat d'entusiasme, el nostre Guimerà fou batejat el *Victor Hugo català*. El motiu és certament agradable, i el títol honorós, malgrat haver deixat d'ésser Victor Hugo el *Geni* francès per esdevenir ço que fou en realitat: un tipus representatiu per excel·lència.

La personalitat de l'apòstol del romanticisme mereix el lloc que ocupa en la història de les lletres del segle passat? Victor Hugo poeta, mestre de la llengua i escriptor magnífic, és per admirar. Els seus defectes deuen ésser coneguts per a millor fer ressortir les seves qualitats. Aquest gran burgès que afectava maneres aristòcrates, era una mica vulgar, i la seva obra de vegades s'en ressent.

Edmond de Goncourt, que el sentí un vespre discutir amb el Marescal de Mac-Mahon, ens reporta la seva impressió: «No és la hostilitat noble i irònica d'un pensador — diu — sinó que el seu verb té quelcom de la implacable ferocitat d'un trinxeraire». Era també l'opinió de Sainte-Beuve.

Victor Hugo poeta, novel·lista, filòsof i polític, tingué de dispersar-se en una obra immensa, febrosa. El nostre Guimerà no és tan gran, ni tan cèlebre, ni tan *geni*, però és més nostre, més íntim, més recollit.

Corneille es conformà al corrent general del seu temps, que demanava grans subjectes i personatges il·lustres, i, com en Guimerà, cerca els arguments de les seves peces, en la faula i en la història, perquè no més la història i la faula els donen grans.

Corneille vol una acció moguda, ben menada, sostinguda i amb un desenllaç imposant. La fórmula d'Aristòtil: un començament, un mig i una fi.

Abans de Corneille es pot dir que el teatre francès no existia. A la seva mort tot era fet. Tot sortí del geni seu. Molière i Racine no feren altre cosa que continuar la seva obra, superant-la a estones.

No és gaire fàcil de copsar la valor original i humana dels clàssics francesos, els quals de primer antuvi semblen sadollats d'una impersonalitat oficial i d'una certa tivantor poc humana.

Guimerà ha continuat la tradició corneliana. Malgrat no poder parlar d'influència, entre llurs obres hi ha més d'una semblança, com són: l'oposició violenta dels deures, la tensió extrema dels conflictes i la lògica subtil i rigorosa dels desenllaços.

RIMBAUD, JEAN ARTHUR (1854-1891)

Infant terrible i veritable prodigi. Al col·legi feia ja versos i traduccions llatines. La seva passió per les lletres era tan violenta que s'escapà del poble i, abandonant la seva família, es traslladà a París a fi de conèixer els darrers poetes del Romanticisme.

Els parnasians no el compregueren i el mateix Coppè li dedicà un vers ridiculitzant-lo.

Feu la coneixença de Verlaine, i es feren tan i tan amics, que la senyora del gran poeta s'en arribà a plànyer. Això s'acabà com el rosari de l'aurora. Un dia, a Brussel·les, Rimbaud rebé un tret de revòlver de Verlaine ubriac.

Als dinou anys renuncià a la literatura i viatjà molt per les Indies. Un cop hagué fet fortuna s'en anà a morir a Marsella, on es convertí al catolicisme, el culte del qual havia renegat de jove.

Quina fou la causa, que es deixés correr la poesia?

Quina fou, durant la segona meitat de la seva vida, la seva posició envers la religió?

La seva conversió, efectiva no més a l'hora de la mort, no el treballava ja des de que cremà el seu últim llibre de versos «*Une saison en fer*», el llibre que trasmetrà més lluny i més profundament la seva influència?

Quina és l'essència d'aquest llibre?

— «Un testimoniatge punyent de la realitat catòlica» — diuen els uns.

— Un manifest d'ateu i un refús de Déu — diuen els altres.

I no es tracta solament d'opinions literàries sense conseqüència.

La *Saison en fer* és, per a un esperit com Paul Claudel, una deu de vida religiosa, al mateix temps que segueix alimentant l'anarquia esperitual, inspirant les blasfèmies desesperades dels *surrealistes*. El problema d'en Rimbaud es prolonga dins l'actual vida literària.

En el fons es tracta del gran problema de la poesia i de la religió.

M. M. SOLVEIG

París, 1928.

ORIENTACIONS DEL NOSTRE HUMANISME

Conferència donada a "Atenea" per Joan Estelrich

JOAN ESTELRICH, vist per J. M. Mir Mas de Xexàs

El divendres, dia 23 d'aquest mes, donà una interessantíssima conferència en el local d'«Atenea», ple d'un públic escollit i culte, el nostre bon amic i il·lustre president de la Fundació Bernat Metge, En Joan Estelrich.

Feu la presentació del conferenciant el nostre amic i notable pintor En Francesc Vayreda, amb mots de gran cordialitat.

L'Estelrich començà destriant els diversos problemes que són inclosos sota el nom d'humanisme modern. Aquests problemes estan a l'ordre del dia, sobretot d'ençà de la gran guerra que representà el fracàs de tantes il·lusions sobre l'home modern.

Glossà els diferents aspectes de la qüestió:

Del punt de vista científic: filologia clàssica.

Del punt de vista artístic: classicisme.

Del punt de vista moral: humanisme, en sentit estricte.

Del punt de vista pedagògic: educació clàssica.

Deixant de banda alguns d'aquests aspectes, el conferenciant es concretà a exposar estensament els seus punts de vista respecte l'humanisme, com a criteri filosòfic i moral. La docta i penetrant dissertació de l'Estelrich és seguida i subratllada amb emoció per tots els assistents.

Comenta les idees del president Coolidge sobre l'educació clàssica, tresor de la humanitat en el qual han de renovar-se els individus.

Remarca que les finalitats de la Fundació Bernat Metge tendeixen a influir en les orientacions de la cultura.

Rera el període caòtic de principis de segle, ple de fecunditat, ha anat dibuixant-se en els darrers lustres un moviment de classicisme humanista, de realisme exigent, de reacció contra tot esperit de teatralitat, de verbalisme.

Ha semblat que, algun cop, ens dissoldriem en la discòrdia, en la qual molts s'exerciten pel que té aparentment de lluita.

Cal rebutjar, d'un costat, les exaltacions messiàniques seguides de pressions apocalíptiques; d'altra banda, en el terreny de la cultura, tota posició que aspiri a centre de l'univers, a homèlic del món; posicions que no corresponen a la realitat social, tan fluixa de caràcter, i que ens posen en ridícul.

Les promocions joves han d'aspirar simplement a combregar amb els ideals humans i de justícia de les seleccions europees. Aiar el nostre vigorós particularisme a un elevat concepte de la unitat occidental europea. Rebutjar tot localisme pintoresc, tot regionalisme que és angoixa i limitació mental. Aspirar al transnacionalisme i a la supremàcia de les coses espirituals.

L'Estelrich avala amb una visió de la nostra cultura, com a segregació la més autèntica de la vitalitat pairal, projectada en l'esdevenidor.

L'il·lustre conferenciant, qui ha estat escoltat amb gran silenci i vera passió, és ovacionat llargament en finir la seva doctíssima i eloqüent dissertació.

Després de la conferència fèrem, uns quants amics, taula rodona amb Joan Estelrich, tenint una ampla conversa sobre les coses actuals i les possibilitats que es puguin seguir. Joan Estelrich, que a més d'èsser un gran humanista, és un gran amic de la senzillesa, fent-se altament simpàtic, ens captivà amb les seves explicacions amicals.

Tot l'endemà romangué a Olot per a fruit de les delícies del nostre paisatge. De la seva conferència en serverem grat record.

cròniques d'art

LES EXPOSICIONS A BARCELONA

SALA PARÉS

El conegut aquarel·lista senyor *Llaverias* ha reunit una col·lecció de les seves obres, fetes amb la seva singular mestria. Dintre el cromatisme en que són resoltes, logra un colorit molt simpàtic.

De *Rafel Estrany* són uns aiguaforts i pintures; sabut és el domini que posseeix en el primer; les pintures de clares tonalitats són resoltes amb fermesa.

Erelí Palà: De gran colorit són les obres d'aquest artista, resoltes amb valentia, logrant en algunes un marcat cromatisme.

J. M. Mir Mas de Xexàs: Aquest nostre bon amic ha reunit una sèrie de paisatges de la nostra comarca olotina, de paleta fresca i transparent, essent de gran sensibilitat les obres d'aquest jove pintor. Són d'especial menció els titulats «Juguet de tardor» i «Pollançes de les Corominotes».

Els temes que ha escollit d'Olot, encara no explorats pels pintors, i per tant poc vistos, acaben de donar un caire de modernitat a la seva pintura.

CASA BUSQUETS

Obres de *Domènec Soler* i dibuixos per a il·lustrar «Les Fleurs du Mal» de *Baudelaire*, resolts amb gran justesa.

GALERIES AREÑAS

Puig Perucho: Paisatges, gènere en el qual ha aconseguit una personalitat; grans fineses de colorit que són una delícia. «Verneda» és en el que tal volta sobressurten les seves qualitats.

Segrelles, que s'ha consagrat a la il·lustració de llibres, ens mostra una sèrie d'originals, on ens palesa la seva gran inspiració i on la seva fantasia és inacabable.

Del senyor *Claret* unes escultures ben reeixides.

Lluís Mercadé: Paisatges, la majoria d'entonació grisa.

Adolf Fargnoli: Unes precioses arquetes.

GALERIES LAIETANES

Les Arts i els Artistes han organitzat la seva anual exposició.

Els expositors són:

Rafel Benet, *Ramon Campmany*, *Julia Castedo*, *Joan Colom*, *Francesc Domingo*, *Feliu Elias*, *Marian Espinal*, *Jaume Guardia*, *Marian Llavenera*, *Mallol*, *Lluís Mercadé*, *Josep Mompou*, *Josep Obiols*, *Enric C. Ricart*, *Joan Serra*, *Josep de Togores*, *Francesc Vayreda*. D'escultura, *Josep Clarà*, *Joaquim Claret*, *Josep Granyé*, *Joan*

Rebull, *Josep Viladomat*, *Marius Vives*. De dibuix, *Rafel Benet*, *Joan Colom*, *Marian Espinal*, *Jaume Guardia*, *Pere Inglada*, *J. G. Junceda*, *Josep Obiols*, *Josep I. Rafols*, *Enric C. Ricart*.

D'un conjunt interessant.

Marià Fèlez: Quasi en monocromia i de coloracions opaques són les obres d'aquest autor.

Esteve Batlle: Retrats i algunes còpies del nostre Museu, una mica dures i faltades d'ambient. La còpia de «La Vicaria» és la més reeixida.

M. Oliver: Paisatges ben vistos.

GALERIES DALMAU:

J. Amat: Aquest jove pintor celebra la seva primera exposició, de gran solidesa d'execució i de vibrant colorit.

M. V. Q.

SOROLLÓS ÈXIT DEL PINTOR IGNASI MALLOL

Es amb veritable goig que remarquem, des d'aquestes planes, el sorollós èxit que ha obtingut la darrera exposició del nostre distingit amic, el notabilíssim pintor N'ignasi Mallol.

La seva pintura, sòlida, plena de mestria i d'intel·ligència, ha assolit els elogis més ensusiastes i justos de tota la premsa barcelonina i catalana. Difícil ens seria, doncs no tindriem prou espai, reproduir totes les lloances que ha merescut aquest madurat pintor dels nostres prats verds i humits.

La tècnica madura d'en Mallol el fa personal i estilitzat.

L'èxit material ha acabat d'emplenar els seus esforços, doncs totes les teles exposades (una vintena), han estat adquirides, cas excepcional en les manifestacions artístiques de casa nostra. Cas únic, amb tot i que hi ha pintors com *Joan Colom*, *Iu Pasqual*, *E. Galwey*, *Russinyol* i *J. Mir*, que tenen assegurat el mercat en l'art pairal.

Ja no cal dir que el felicitem de debó, tot celebrant aquest gran èxit que, a més de glorificar a l'excel·lent artista, honora al paisatge olotí.

Des d'un altre lloc d'aquest número de REVISTA D'OLOT, en parlem amb l'elogi i estensió que és mereixedor *Ignasi Mallol*.—J. M. M.

EXPOSICIÓ MIQUEL PAGES

En els elegants i acreditats magatzems de mobles nomenats «Les Tres Portes», d'aquesta ciutat, va tenir-hi oberta una interessant exposició de caricatures, de «gent olotina», l'avantatjat jove *En Miquel Pagès*.

Aquesta exposició, que ha estat visitadíssima, assenyala un avenç ben notable en el dibuix de l'amic. Nosaltres li havíem vist altres primícies que no acusaven tanta simplicitat ni netedat de línia com hem pogut albirar-li ara en els seus ninots intims.

En quan a semblança, les seves caricatures potser no reeixen tant com en l'harmonia descriptiva. Amb tot, hi hem vist en algunes una «vis» còmica auguradora de possibilitats ben falagueres.

Completaven l'exposició uns dibuixos humorístics, plens de bona sal, alegòrics de la premsa olotina.

Felicitem a l'amic Pagès per aquesta primera exhibició i li cobegem triomfs i èxits en la seva evolució artística.—J. M. M.

A PROPÓSIT DE L'EXPOSICIÓ MIR MAS DE XEXÁS A CAN PARÉS

Barcelona dia 10 Març 1928, dissabte, mitja tarda.

Penya intel·lectual a l'Hotel Colón:

Octavi Saltor, Roig i Llop, Joaquim Biosca, Rosquelles i Alessan, Pujol Algueró, Alfred Gallart, Basses, Roure i Torrent, Rossich, Fages de Climent, J. M. Boronat, J. M. Mir Mas de Xexás...

Per aquest anem.

En veure'ns es separa de la colla i, gentilment es presta a la intervü.

—Ens sembla que no cal demanar vos si us plau Barcelona. La vostra cara abastament ho diu. Parleu-me de l'exposició.

—Econòmicament parlant, un daltabaix!

—...!

—Oh, això sí, hem fet pels *gastos!*

—...?

—La crítica? Aquesta ha remarcat la meua evolució. Sé que he millorat. Pintors eminents com Galwey, Rafel Benet, Ignasi Mallol, Joaquim Biosca, Muntadas, Olivet Legares, i d'altres, a més a més de crítics i *amateurs*

entesos, m'han assenyalat un pas endavant, molt endavant, en la meua pintura.

—I la crítica ha estat unànima en jutjar-vos?

—Seria demanar massa. Heu de comptar que no tothom ho veu de la mateixa manera. Hi ha qui s'ho mira amb ulleres. Així deu ésser, perquè mentre crítics com Lluís Folch (Diari de Barcelona) i Manel Marianel·lo (Las Noticias) m'han ben elogiat l'obra exposada, dient que anava ben orientat i plasmava fidelment les coloracions del paisatge olotí, — inclús el venerable Eusebi Coromines del *Diluvio* hi està conforme, — el senyor Alcàntara de *La Noche* ha escrit que la meua pintura tendia més a lo *literario*, i que per tant tenia una *màxima sensibilidad conceptual e impermeable*. I afegia que les meves teles *lo mismo podian ser pintadas en Olot que en el Congo*, perquè, segons ell, els meus paisatges estan il·luminats amb una llum boreal pròpia dels països tropicals. Aquesta concepció, però, té una excusa i és que a Barcelona han vist massa sovint, en les teles dels pintors d'Olot, coloracions grises i verds plens d'humitat, i desconeixen, per tant, aquest sol esplèndid de tardor i d'hivern que té aquest paisatge tan variat i inacabable de la nostra terra olotina...

—...?

—Ah! Hi ha qui m'ha tractat de malcarat, roent, dur...

—Digueu que ni un bitxo, doncs!...

—... etc. Però, això sí, dient-me que en mi hi ha una força simple i una ingenuïtat invencible que fan que les meves obres captivin. I jo que em pensava que tot ço que era malcarat per comptes d'atraure esporugüia!...

—Resumint...

—Sí, resumint, resumint, puc estar-ne content. Els crítics no estan d'acord i s'em comença a discutir. Això és un bon pressagi. De totes maneres no cal adormir-se.

—Teniu raó, que l'art no té límits. Estudiar molt i mirar de progressar més encara.

Unes veus reclamen a l'amic Mir. Forta encaixada, i fins a Olot.

ARNALD DE GAYCEREM

Llibres i publicacions

L'AMIC DE LES ARTS

Aquesta notabilíssima Revista sitgetana publicà, corresponent al mes de gener d'enguany, un interessant número extraordinari dedicat íntegrament a la cultura occitana.

Sota unes vistoses cobertes color taronja intens, s'apleguen els treballs que integren aquest número, valuós, no sols per la quantitat, sinó també per la qualitat dels mateixos.

Un crescut nombre de gravats i les ben compostes pàgines d'anuncis acaben de donar un més alt relleu a l'excel·lent valor tipogràfic que sempre hem reconegut a aquesta Revista.

IDOL VIVENT, per Ignasi Folch i Torres, Biblioteca Europa. Editorial Mentora. Barcelona. 3 pessetes.

Aquesta obra pòstuma del malaguanyat escriptor, el traspàs del qual no fa gaire esmentava dolorosament la

prensa catalana, resumeix, a nostre juí, tota la potència artística del plorat literat barceloní.

Coneixiem a Ignasi Folch i Torres, com a contista i poeta, d'expressió polida i senyorívola, però no comptàvem amb una obra tan definitiva i d'una força dramàtica tan intensa.

L'autor ens trasllada a una pintoresca època de la vida barcelonina de la passada centúria, quan començava a afirmar-se el renaixement de la nostra vida artística i l'aparició d'una bombeta elèctrica en qualsevol botiga, era un esdeveniment.

Assistim en colpidores escenes de l'Ateneu i altres llocs de significació artística i social des dels relluents camerinos del Liceu fins als llòbreges ergastuls de la presó vella, ensems que un «Idol Vivent» una cantatriu jueva i fetillera llustorna dos germans en dos rivals de mort que ofeguen llurs passions en la sang d'un sacrifici els peus de l'Idol...

GENERACIÓN CONSCIENTE

El número de Març d'aquesta Revista reproduïx a la portada una magnífica tricomia del cèlebre estudi de Lleó Gómer del Museu de Leningrad.

«Generación Consciente», entre altres projectes i realitats, està editant esplèndides sèries de postals-retrats, cada una de les quals conté una dotzena de retrats biografies dels més rellevants impulsors de l'evolució del pensament.

«LA NOSTRA TERRA» (Mallorca)

Una d'aquelles excel·lents Revistes Comarcals que els companys de Redacció es disputen a estira cabells, ofereix un segon número (Febrer) notabilíssim. Ultra la diversa i selectíssima col·laboració i ben orientades seccions que ja obiraven en el seu primer nombre, admirem en el present un sentit ben enfocat de totalitat, altament apreciable.

MONOGRAFIES MÈDIQUES

«LES DISTROFIES PER RETARD», pel Dr. August Pi i Sunyer.

El fascicle 14 de «Monografies Mèdiques», corresponent al mes de gener, publica l'obra del Dr. August Pi i Sunyer, «Les distròfies per retard».

L'obra del Dr. Pi i Sunyer és un treball d'una profunditat i d'una densitat d'idees enormes. Cada una de les formes de retard, total, parcial, relatiu, és estudiada curosament i les grans distròfies, diabetis, obesitat gota, i les petites distròfies, cistinúria, acid-aminúria, alcaptonúria, etc., troben una explicació en cada una d'aquestes formes de retardament. En definitiva, un dels estudis més complets que han produït en els darrers anys els nostres homes de Ciència.

En el Noticiari s'insereixen: «Després de dos anys», per J. Agudé Miró. «Biografia del Doctor Bartomeu Robert Yarzabal», pel Dr. Joan Freixas i Freixas i l'extracte de les conferències donades en el Pavelló de Sant Leopold de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau en el mes de Gener pels Doctors Freixas, Elias, Cornudella i Ballester.

EL DESERTOR.—Comèdia en quatre actes de Ramon Saladrígues

Galantment ens ofrena l'impressor Saladrígues de Bellpuig un llibre seu. Es una comèdia en quatre actes, «El Desertor».

En la dedicatòria diu que «aquest llibret solament té el valor d'aplegar, relligat amb uns quants fulls, el temps que restaria perdut», però ens cal llegir-lo per si fos un excés de modèstia.

I no ho és, segurament l'autor ja l'escrigué amb el convenciment de que no havia de representar-se; solament en el paper de Nasi s'hi poden veure alguns trets psicològics, els altres personatges podrien molt bé canviar-se les paraules sens que el públic se'n donés compte.

Indubtablement, Saladrígues es proposà escriure una comèdia, i ho feu maldant hores i hores per a omplir una quantitat determinada de quartel·les. Cercà un teme nou i poc corrent en el teatre i comprenent-ho té l'amabilitat de versar sobre el mateix des del principi al fi de la comèdia i ens el recalca fent tornar dir als personatges les mateixes paraules.

L'escenificació és una cosa secundària per ell. La qüestió es passar el temps i els personatges entren i surten quan els dona la gana.

Dit més clarament, és una obra lliure en tots els conceptes.

La fantasia també hi té el seu comés, fixen-vos que Eulàlia, la dama jove de l'obra, penedida d'haver induït el seu promés a desertar, a fugir del fantasma de la guerra, s'allista amb el seu nom i entra en combats, i mai, de tot el temps que fou soldat, li conegué ningú de què fos dona.—ANTONI DOT ARXÉ.

CIÈNCIA.—Revista catalana de Ciència i Tecnologia, molt ben enfocada i pulcrement editada, text solvent i interessants sumaris, col·laboració selecta i intel·ligent direcció, representa la magnitud d'un esforç editorial, que honora a la Ciència i a les lletres catalanes.

REVISTA D'OLOT, que té l'alt honor de col·laborar amb aquesta excel·lent Revista, en l'edició del Fascicle «L'Expedició C-4 del XIV Congrés Geològic Internacional a la zona Volcànica Olot Girona», es complau en comptar-la entre les seves col·leccions predilectes.

d'ací i d'allà

Glozel-Plimsaul

L'afer de Glozel no ha reeixit i ens sap greu. Els Fradin són, malgrat tot, uns bons patriotes i finíssims negociants i ens donaven un nou motiu per a sojornar deliciosament en la dolça França, visitant les «novíssimes» excavacions. Ells compregueren que, a la devoció de Lourdes, a la voluptuositat mundana de Monte-Carlo i altres fruits atractius per al turisme mundial que França ens ofereix, hi mancava un motiu prehistòric sorollós.

Creiem que, al vocabulari de Plimsaul i Codorniu, aviat s'hi incorporarà el mot Glozel.

La indústria hotelera francesa ja devia veure-hi un pervindre!

Teatre d'Orientació

El Teatre d'Orientació, molt avançat en els seus treballs preparatoris, es proposa fer, per a molt aviat, temporada en un dels principals locals barcelonins; manquen només alguns detalls per a poguer-se determinar ja la data de la inauguració de la temporada.

El Teatre d'Orientació té ja en cartera una llista d'obres selectes, nacionals i estrangeres, per a estrenar. Malgrat això, prega a tots els escriptors de Catalunya que s'interessin per aquesta obra d'art teatral veritablement eclèctic que li lliurin les obres originals o traduïdes. Una comissió literària estudiarà les obres que rebí i, amb un esperit recte i net de prejudicis, les acceptarà o les refusarà.

Les obres s'hauran de lliurar a la Llibreria Americana (Passatge Virreina, 5) i com més aviat millor.

Cultura Física

Llegim que en una població empordanesa s'està constituint una entitat, qual fi serà el cultiu de tots els esports, (atletisme, natació, boxa, ciclisme, excursionisme) alternant en l'organització de conferències culturals populars i festes recreatives.

Moltes vegades hem notat la manca a Olot d'un nucli disposat a despertar i fomentar aquest raig de civilització que és la cultura física, tan estesa arreu del món. Però l'unir voluntats i amor propi per a juntar en bloc una societat on, a més de treballar per a l'enfortiment del cos, s'hi enforceixi també l'esperit, és una idea excel·lent.

Nou diari català

Sembla que serà un fet no llunyà l'aparició d'un important diari catòlic que portarà per nom «El Matí». Per molts anys.

!.....!

Amb motiu d'un article de J. M. de Sagarra que, segons afirmació de l'autor, no fou escrit amb la més lleu intenció d'ofendre a ningú, hem tingut ocasió de llegir, en algun diari gironí i barceloní, coses contra dit senyor - no contra el seu article - que, en cas d'haver-hi hagut ofensa, tampoc estaven bé.

Quan complex, variat i pintoresc resulta el periodisme en països com el nostre, emprat en molts cassos per necessitat o afició més que per vocació o sentiment.

I majorment lamentable i poc exemplar quan es perden els estreps.

Una cosa és l'escultura.....

Pocs dies abans de posar-se en escena a Barcelona la traducció de «Les ratés» de Lenormand, (Els fracassats), un gran diari, portaven de les famílies endolades, donant proves d'una erudició mai desmentida, confongué llastimosament el títol i el traduí a «Los Ratonés».

Es un fet simptomàtic. Ens recorda el calificatiu poc ajustat al veritable nom quan es tracta del «Canal de la Manche» (manche, francès: mànega, català), que havem vist de tota la vida dir-ne *mancha* o sigui «taca». Hi ha cassos d'assimilació tan divertits com ho hauria estat un canvi de noms en les estacions del tren de certa línia de la costa gironina.

Decepció

Estroncada ja fa dies la secció que Josep Pla havia inaugurat a «La Nau» dels «Viatges per Catalunya», sense que li hagi tocat el torn a Olot, no ens ha estat possible assaborir la impressió que li causà la visita en la nostra ciutat. Ho lamentem, doncs, als ulls d'un observador tan audaç, segurament no haurien passat mancat de surar algunes tares olotines que desconeixem o ens costa corregir. Haurem de conformar-nos rellegant l'article—amical i just—que l'inesgotable autor de l'«Intermezzo frívol» de «La Publicitat» ens oferí en el nostre extraordinari de Festa Major.

Premi Joan Creixells

Es un fet la creació del Premi Joan Creixells, la institució del qual impulsarà la selecció i desenvolupament dels nostres gèneres literaris més mancats d'un generós padrinatge; la novel·la per exemple, i perpetuarà el record del malaguanyat pensador i economista, espill de qualitat i juvenesa. Hom ha volgut, amb la creació d'aquest Premi, homenatjar a l'estudiós infadigable i sobre tot aquell alt sentit de seny i responsabilitat que inspirava tots els seus actes i totes les seves obres.

Els mestres de la nostra pintura

Iu Pascual exposa bellíssims quadros en els salons de la Pinacoteca, que creiem seran admirats tal com es mereix l'eximí artista. Després de l'èxit, franc, complet, d'en Mallol, altra vegada veurem triomfar i imposar-se el paisatge nostre.

Iu Pascual, Mallol. Aquests sí que hauríem de fer-los fills adoptius de la nostra ciutat.

Centenari d'Enric Ibsen

El dia 20 d'aquest mes es celebrà arreu del món el Centenari de la naixença del gran geni noruec. Nosaltres des de les planes d'aquesta REVISTA ens descobrim davant les despulles de l'eminent dramaturg, la vida del qual fou un cant a la llibertat.

N'Albert Russinyol és mort

Ha deixat d'existir el qui fou germà de l'il·lustre Santiago, l'ex diputat a Corts i Senador Vitalici, l'Excel·lentíssim senyor N'Albert Russinyol.

Havia ocupat diversos càrrecs públics, entre ells, la presidència de la Lliga Regionalista i del Círcol Equestre de Barcelona.

La seva mort ha estat molt sentida.

Al dol de tots els catalans, ens hi associem nosaltres.

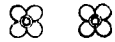
Imp. de P. Aubert.—Carrer Superior, 35 Nou de S. Antoni, 7.—Olot

COSTA BRAVA

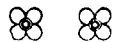
PALAFRUGELL

Hote Restaurant de Sant Se bastiá

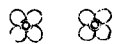
a càrrec de Modest Lladó

COBERTS des de 6 pessetes

Pensió complet 15 pessetes

Pensió per a famílies, a preus módics

Telefón, 1407

¡PIANISTES!

LES MILLORS SARDANES

PER A PIANO, DE LA

PRESENT TEMPORA-

DA, ES TROBEN DE

VENDA A LA

IMPREMTA AUBERT

Superior, 35 - Nou de Sant Antoni, 7

andorrà
sastre
OLOT

LA FLOR DEL PIRINEU

(MARCA REGISTRADA)

Gran Fàbrica de Llangonisses
i embutits fins. Pernils del país i demés
productes del porc.

ESPECIALITATS
BUTIFARRA CATALANA EN BUDELL
CULAR. - PERNILS SENSE OS, CUITS
AMB SON PROPÍ SUC (EN LLAUNES)
DITS EN DOLÇ. - CREMA DE FOIE-
GRAS (TRUFAT). - MORTADELLES.
CAP DE SENGLAR I ALTRES CONSER-
VES DE VIANDES DEL PORC EN
LLAUNES, PROPÍES PER HOTELS,
RESTAURANTS, BALNEARIS, COLLES
EXCURSIONISTES, ETZ., ETZ.

BALDIRI DESCALS AUBERT

Olot (Girona). - Apartat de Correus, n.º 5

BANCA ARNÚS

SUCCESSORA D'EVARIST ARNÚS

FUNDADA EN 1846

CAPITAL: 10.000,000 DE PESSETES

CASA CENTRAL:

Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU:

Passatge del Relotge, 3

SUCURSALS: BALAGUER, BERGA, CERVERA, FIGUERES,
GIRONA, IGUALADA, LLEYDA, MANRESA, OLOT,
PUIGCERDÀ, SOLSONA, TÀRREGA I VICH.

Sucursal d'Olot: Plaça Alfons XII i Ferrarons, 2

OPERACIONS QUE REALITZA:

Compra-venda i entrega a l'acte de tota classe de títols de contratació corrent

Descompte de cupons i títols amortitzats:

Exàmen de totes les amortitzacions de títols, quins cupons hagin estat pagats en nostres caixes, avisant als interessats cas de resultar algun amortitzat.

Canvi de títols, estampillatge; nacionalització i agregació de fulla de cupons

Subscripció a totes les emissions.

Comptes corrents de títols a la la vista, abonant els cupons lliures de comissió.—Dipòsits de títols en custòdia

Cobrament, descompte i negociació de lletres i demés efectes comercials sobre Plaça, Península i Estrangers.

Cartes de crèdit i girs postals o telegràfics sobre la Península o estranger.

Comptes corrents a la vista en moneda nacional i estrangers amb interès i lliures de comissió.

Imposicions a plaç fix amb abono d'interessos segons els plaços.

Comptes d'estalvis amb interès.

Compra-venda de tota classe de monedes d'or, bitllets o xecs.

Prèstams amb garantia de títols

i totes aquelles especials que integren la Banca i Borsa.

La Banca Arnús disposa d'un servei especial d'estudis financers mitjansant el qual pot facilitar als seus clients informacions sobre tota mena de valors cotitzats a Borsa.—També publica trimestralment un Butlletí d'informació financiera que envia gratuïtament a les persones que el sollicitin. Emissions d'emprèstits per compte de corporacions oficials i societats industrials.

NOBLES DECORACIÓ
INSTAL·LACIONS

Estils Antic i Modern

*SECCIO ESPECIAL DE
MOBILIARI LITÚRGIC*

Raimond Vayreda

Successor de H. Rocamora

*Diputació, 111
(Xambó Borrcl)*

BARCELONA

Subscriu-vos a

**LA
NOVA
REVISTA**

*gran publicació catalana
de literatura i d'art*

BANC HIPOTECARI D'ESpanya

Delegació a Catalunya

Plaça de Catalunya, n.º 17

BARCELONA

**Prèstecs
amortitzables**

DE 5 A 50 ANYS A
PROPIETARIS DE FINQUES
RÚSTIQUES I URBANES

Facilitarà informes i fullets,
gratuitament, el Representant
en aquesta comarca

D. LLUÍS AYATS

OLOT

LES MODERNES CONS-
TRUCCIONS ES FAN
AMB

URALITA

Teulades - Tortugades
Dipòsits - Tuberia senzilla
i a pressió - Decoració, etc.

SI GASTEU

URALITA
ESTALVIEU PESSETES

AGENT:
JOAN SERRADELL
VILANOVA, 6 : OLOT

TRANSPORTS

ECONOMICS I RÀPIDS

SERVEI DIARI

OLOT - SANT JOAN

RIPOLL - CAMPRODON

OLOT - FIGUERES

COMBINATS A PRO-
VINCIES I EMBARCS

DOMICILI A DOMICILI
A PREUS MOLT ECONOMICS

JOAN SERRADELL

Vianova, 6 : - : OLOT